

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Качура Ігоря Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 55 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“

Київ
19 листопада 2025 року
№ 210-2(І)/2025

Справа № 3-174/2025(353/25)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого, доповідача,
Барабаша Юрія Григоровича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Качура Ігоря Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 55 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 7–8, ст. 50).

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Качур І.А. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), частину третю статті 55 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII (далі – Закон).

Згідно з частиною третьою статті 55 Закону Вища рада правосуддя має право зупинити розгляд питання про звільнення судді з посади з підстав, визначених пунктами 1 та 4 частини шостої статті 126 Конституції України, на час розгляду скарги або заяви, наслідком якої може бути звільнення судді з посади з підстав, визначених пунктами 2, 3, 6 частини шостої статті 126 Конституції України.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

Указом Президента України від 3 жовтня 2008 року № 901/2008 Качура І.А. призначено на посаду судді Окружного адміністративного суду міста Києва у межах п'ятирічного строку, а Постановою Верховної Ради України від 6 жовтня 2011 року № 3835–VI обрано на цю посаду безстроково.

До Вищої ради правосуддя (далі – ВРП) 17 травня 2022 року надійшла дисциплінарна скарга про вчинення суддею Качуром І.А. дисциплінарного проступку, визначеного пунктом 3 частини першої статті 106 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, а саме допущення суддею поведінки, що підриває авторитет правосуддя, зокрема в питаннях моралі, чесності, дотримання інших норм суддівської етики та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду.

До ВРП 2 липня 2024 року надійшла заява судді Качура І.А. про звільнення його з посади судді Окружного адміністративного суду міста Києва у відставку відповідно до пункту 4 частини шостої статті 126 Конституції України; заяву було призначено до розгляду на засіданні ВРП на 1 серпня 2024 року. На цьому засіданні Голова ВРП повідомив про перебування трьох скарг на дії судді Качура І.А. про вчинення ним дисциплінарних проступків. На засіданні 8 серпня 2024 року було зазначено, що Третя Дисциплінарна палата ВРП ухвалою від 24 липня 2024 року відкрила дисциплінарну справу за однією зі скарг стосовно судді Качура І.А. Зважаючи на те, що вказана дисциплінарна скарга надійшла до ВРП раніше, ніж суддя Качур І.А. звернувся із заявою про

звільнення його у відставку, а також ураховуючи частину третю статті 55 Закону, ВРП ухвалою від 8 серпня 2024 року зупинила розгляд заяви Качура І.А. про звільнення його з посади судді Окружного адміністративного суду міста Києва у відставку на час розгляду дисциплінарної скарги.

Ухвалу ВРП від 8 серпня 2024 року Качур І.А. оскаржив у порядку адміністративного судочинства до Верховного Суду як суду першої інстанції.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду рішенням від 27 лютого 2025 року у задоволенні позову відмовив повністю, зазначивши, що незгода Качура І.А. зі спірною ухвалою ґрунтується на тому, що ВРП мала розглянути його заяву про відставку від 2 липня 2024 року протягом одного місяця після її подання. Натомість за цей період Третя Дисциплінарна палата ВРП ухвалою від 24 липня 2024 року відкрила стосовно судді Качура І.А. дисциплінарну справу, яка стала підставою для ухвалення ВРП спірної ухвали. Верховний Суд дійшов висновку, що відповідно до частини третьої статті 55 Закону ВРП мала право зупинити розгляд питання про звільнення судді Качура І.А. у відставку, оскільки результат розгляду дисциплінарної скарги щодо цього судді може зумовити його звільнення з посади з інших підстав.

Велика Палата Верховного Суду апеляційну скаргу Качура І.А. залишила без задоволення.

Автор клопотання вважає, що частина третя статті 55 Закону не відповідає статтям 8, 19, 126, 129 Конституції України, оскільки порушує принцип верховенства права, правову визначеність, створює внутрішню суперечність у законодавстві та допускає свавільне втручання в гарантоване Конституцією України право судді на відставку.

На підтвердження своєї позиції Качур І.А. посилається на Конституцію України, Закон, Закон України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, міжнародні акти, рішення ВРП у своїй справі та справах інших осіб, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що, твердячи про невідповідність Конституції України частини третьої статті 55 Закону, Качур І.А. фактично висловив незгоду із судовими рішеннями, ухваленими у його справі, а також із законодавчим урегулюванням питань, пов'язаних із повноваженнями ВРП зупиняти розгляд заяви судді про відставку за умови наявності на розгляді ВРП дисциплінарних скарг стосовно такого судді, що не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності частини третьої статті 55 Закону в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої, пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Качура Ігоря Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 55 Закону України „Про Вищу раду правосуддя“ від 21 грудня 2016 року № 1798–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**